

трибуна



9 февруари 2018 г. • година VII • брой 176

на стр. 6-7 **Среци**



Нежомърсачката

Стоп кадър:

Адрес на редакцията: гр. Казанлък, бул. "Розова долина" 100, офис 8 (срещу Митницата)

В КАЗАНЛЪК: ИЗЛОЖБА, ПО-ДОБРА ОТ УРОК ПО ИСТОРИЯ

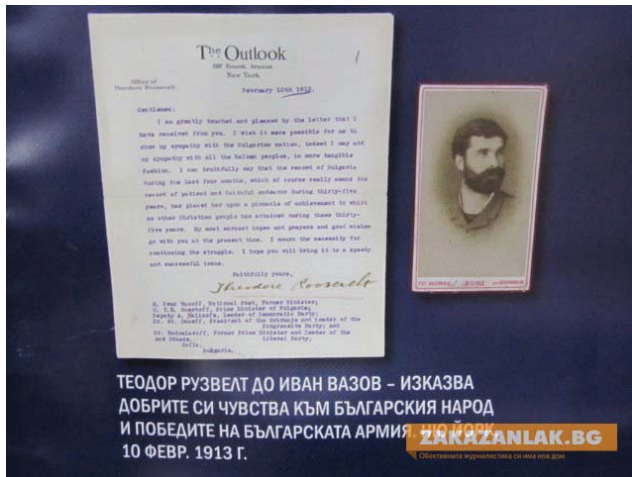
Американският президент Рузвелт пише специално писмо до народния поет Иван Вазов

Изложба, която учи много повече на патриотизъм, отколкото един обикно-

се каже за експозицията „Българският принос към културно-историческото

Експозицията идва в Казанлък благодарение

на Регионалния академичен център в града с координатор инж. Владимир Чучумишев, член на „Експерти за Казанлък“, и Исторически музей „Искра“ с директор д-р Момчил Маринов. Тя съдържа копия на уникални документи, скици, рисунки, кореспонденции, съхранявани в Научния архив на Българската академия на науките. Една малка частица от този безценен архив, събиран повече от 150 години, разказва неща, които малцина знаят, но всички трябва да



ТЕОДОР РУЗВЕЛТ ДО ИВАН ВАЗОВ - ИЗКАЗВА ДОБРИТЕ СИ ЧУВСТВА КЪМ БЪЛГАРСКИЯ НАРОД И ПОБЕДИТЕ НА БЪЛГАРСКАТА АРМИЯ. 10 ФЕВР. 1913 Г.

научат. Фактът, че тя е в Казанлък в навечерието на 140-ата годишнина от Освобождението на България, е повече от похвална.

Акцент в експозицията е идеята за Обединена Европа, представена основно с документи и фотографии от богатия архив на акад. Иван Шишманов, основател и пръв председател на Българската секция на Паневропейския съюз.

На 10 февруари 1913 година тогавашният американски президент Теодор Рузвелт изпраща от Ню Йорк писмо до българския поет и общественик Иван Вазов. В него той изказва най-добрите си чувства към българския народ и победите на българската армия. Факсимиле на писмото е разположено върху един от 22-та постера, проследяващи българската следа в европейското развитие. На следващия постер са показани сведения на хора, пътували на легендарния кораб „Радецки“ заедно с воеводата Христо Ботев и неговите четници, принудителното спиране на парахода на Козлодуй и протокол от разпита на капитана Дагоберт Енглендер на 29 май и 1 юни 1876 година в Оршова.

Акценти СЪЗДАДОХА КЛУБ НА МАШИНОСТРОИТЕЛЯ

Клуб на машиностроителя е създаден в Казанлък. Инициативата за това е на партийната организация на БСП в кв. "Павлов мост" в Казанлък.

За председател на новата структура бе избран Благовест Благоев - председател

ни с машиностроенето, ще се предлагат инициативи за работа по секторни политики, ще се обсъждат конкретни технологии, проблеми в икономиката, проблеми с кадрите.

Новосъздаденият клуб на машиностроителя на прак-



на синдикалната организация на КНСБ в Завод 6 на "Арсенал". Благоев е възпитаник на Европейския колеж в Пловдив.

Учредителите на клуба са представители на „Арсенал“, „М+С Хидравлик“ и Завода за пружини – Крън.

Мотото на клуба е „Да бъдем по-близо до хората“. Участието в клуба ще е на доброволен принцип, като в него ще се обсъждат специфични въпроси, свърза-

тика е добре познато старо. Преди години подобни клубове бяха в основата на създаването на секторни политики на местно ниво и генератор на свежи идеи.

Създаденият Клуб на машиностроителя ще предложи и сътрудничество с Техническия колеж по специалности от професионалното направление "Машино инженерство", съобщил Благоев.

„Трибуна Арсенал“

ТРИ НОВИ ПРОФЕСИИ - ДЕФИЦИТНИ

Министърът на труда и социалната политика Бисер Петков е издал заповед за актуализиране на Списъка на професиите, за които има недостиг на висококвалифицирани специалисти на българския пазар на труда, съобщава от ресорното ведомство.

В него се включват три нови групи професии - инженери в промишленото производство, инженер-химици и електроинженери.

Работодателите, които искат да наемат в България специалисти с тези професии от страни извън Европейския съюз, ще могат да

го направят по облекчена процедура – без предварително проучване дали на пазара на труда има безработни българи с подходяща квалификация за свободните позиции.

Досега списъкът включваше основно професии от сектора на информационните технологии - софтуерни разработчици, системни анализатори, приложни програмисти, проектантите и администратори на базиданни, специалисти по компютърни мрежи и др.



МОТИВИРАЙТЕ
своите служители, клиенти и партньори



Edenred България | www.edenred.bg
Тел: +359 2 974 0220 | bulgaria@edenred.com

Издателски съвет: Николай Ибушев, Янко Запрянов, Цветан Шиков, Добрин Драгнев.
Редколегия: Деляна Бобева - гл. редактор, Диана Нейчева, Мария Рашкова, Първолеята Петкова, Мария Пискова, Миран Маденджиян, Юлия Младенова, Венко Юнаков.
Със съдействието на КНСБ и КТ "Подкрепа" в "Арсенал" АД.

Продължава на стр. 2

Продължава на стр. 6

МЛАД ПИСАТЕЛ НА 90: „АРСЕНАЛ МИ Е СЪРЦЕТО!“

Той е на 90. Почти. Закръгля ги само след иманяма 80 дни. Годишите си натрупва на принципа: „Голям съм оптимист!“ – „Всяко лошо нещо съм го преглъщал!“. Признава,

на практика, няма място в „Арсенал“, където Лалев да не са го викали за консултации и помощ при взимането на технически решения по хладилните

Стефановия професионализъм. Командировката си в Полша той приключил за един ден. Хванал самолета, отишъл в завода, решил проблема и вечерта – пак на летището. По нощите канцнал в София, взел влака за Казанлък и на сутринта – в Арсенала. „Ама, ти не си ли в Полша?!“ – питал директорът. „Бях“, рекъл Лалев. „Един го чакам 10 дена от Габрово, Бай Стефан Мустака за 24 часа ходи и се върна от Полша!“, рекъл директорът Ачкаканов. И събрал подчинените – да се чудят заедно. Чудесата на Бай Стефан не свършват с това. От един захвърлен компресор той успял да сътвори истинска рационализация. Открил как да се изсушава водорода от твърдите пластини. Станали чисто изящни! Сам не знаел какво точно чудо прави. Научил, шом го извикали при директора Васил Тюркеджиев. Оказало се, че с неговата рационализация други искат да се напечатат. Но Бай Стефан не го допуснал, истината лъснала.

Истината обаче останала скрита, когато години по-късно го натрипли в Тъжа. „Плаках за Водородната“, не крие хладилният спец болката си от доноса, който скроили срещу него. Заради честите му обиколки по чужбина се намерила „колежа“, която го заподозряла едва ли не в шпионаж. А Водородната, вдигнал някога от едното нищо, Бай Стефан Мустака за нищо на света не искал да напуска. Някога, при пулка, тъй се страхували всички, че ръководството строило пред станцията куп пожарни коли и линейки. Имало голяма опасност от гръм. Но гръм нямало, имало китарен звън. Бай Стефан си знаел, че е перфектен в работата си и чакал кротко всичко да си тръгне по реда. Чакал горе, на покрива на Водородната, свиркал си с уста и опъвал истински китарени струни. С неговите светли и под строга организация обектът бил пуснат в експлоатация. „20 години вървя без грешка!“, гордее се и днес специалистът по хладилна техника. Гордее се, щото е един от първите в бранша. „За пръв път в нас видяхме шо е хладилник 1958-1959-а, не знаехме шо е то, – обяснява Лалев липсата на подобни специалисти по онова време. Бил жаден да се научи, обичал тая си работа. Но е работил и друго:

та, че след работа в завода Бай Стефан отивал да работи още. Времената били други, никой не работел по на двестри места като сега.

Тия свои преживелици – арсеналски и не само, Стефан Лалев не забравя. Даже ги запечатва в думи върху белия лист. Прописал, докато бди над леглото на болната си съпруга – тъй и тъй не спял по цели нощи. Нито спял, нито спирал да мисли. Е, защо да не запише онова, което мисли? Олеквало му. Изливал сърцето си в болка и смях. Не крие, че Чудомировият стил му харесва. В писането май е точно негов последовател. Стефан разказва за обикновените хора. Тях познава, за тях пише. За радостите им, за болестите им, за всичко, което е виждал и живял като един от тях. Не крие, че в много от написаното арсеналци ще открият себе си. Кръщава текстовете си кратко: „Модернизация“, „Съдбини“, „Изненада“, „Стоян войвода“, „Стрес“. Все сюжети, в които всеки арсеналец би могъл да се намери. С присъщото си чувство за хумор Бай Стефан Мустака описва себе си на едно място дори като клошар...

„Да се опишеш като клошар се иска лична смелост. И дълбока самоирония. Каквато имат хората-мъдре-

ци. Тези, които никога не се надценяват, които даже скромничат...“, – мисля си, докато го слушам на чаша горещ шоколад, който галантно ми поръчва в едно от най-добрите казанлъшки кафенета. Там научавам, че в личните си архиви Стефан Лалев Кръстев пази спомен от нещо, което някога наричали „Паспорти на Победата“. Нещо като списък с имената и образите на специалисти, чиито нововъведения в производството постигали висок икономически ефект. Бай Стефан се оказва един от тях. Вписан е в Окръжния „паспорт“ заради своето предложение за изработването и внедряването на Камера за обезводняване на водостите им, за болестите им, за всичко, което е виждал и живял като един от тях. Не крие, че в много от написаното арсеналци ще открият себе си. Кръщава текстовете си кратко: „Модернизация“, „Съдбини“, „Изненада“, „Стоян войвода“, „Стрес“. Все сюжети, в които всеки арсеналец би могъл да се намери. С присъщото си чувство за хумор Бай Стефан Мустака описва себе си на едно място дори като клошар... И дълга самоирония. Каквато имат хората-мъдре-

ци. Тези, които никога не се надценяват, които даже скромничат...“, – мисля си, докато го слушам на чаша горещ шоколад, който галантно ми поръчва в едно от най-добрите казанлъшки кафенета. Там научавам, че в личните си архиви Стефан Лалев Кръстев пази спомен от нещо, което някога наричали „Паспорти на Победата“. Нещо като списък с имената и образите на специалисти, чиито нововъведения в производството постигали висок икономически ефект. Бай Стефан се оказва един от тях. Вписан е в Окръжния „паспорт“ заради своето предложение за изработването и внедряването на Камера за обезводняване на водостите им, за болестите им, за всичко, което е виждал и живял като един от тях. Не крие, че в много от написаното арсеналци ще открият себе си. Кръщава текстовете си кратко: „Модернизация“, „Съдбини“, „Изненада“, „Стоян войвода“, „Стрес“. Все сюжети, в които всеки арсеналец би могъл да се намери. С присъщото си чувство за хумор Бай Стефан Мустака описва себе си на едно място дори като клошар... И дълга самоирония. Каквато имат хората-мъдре-

Диана Рамналиева



че за някои неща наистина се иска огромен оптимизъм – 13 години гледа на легко болната си съпруга. И докато бди дни и нощи... прописва. Разкази, есета, размисли... Натрупала се е цяла папка – деца и внуци ги преписват едно по едно на компютъра и Стефан Лалев почва да вярва, че един ден те ще видят бял свят. „Съдбини“, „Изненада“, „Стрес“, „Модернизация“, „На онзи свят“, „Стоян войвода“... Имената на текстовете подсказват авторските вълнения. Вълнения, някак по старомодному, човешки. Старомодному, защото в дешно време май е замощо да си човечен, разсъждава си на глас най-добрият арсеналски спец по хладилната техника от 70-те и 80-те години на 20-и век. „Едно време как се прегръщахме, как се посрещаме, как се обичахме помежду си...?!“, ядосва се на днешния свят Стефан Лалев. Завършил първия випуск на хладилните техници у нас в софийския елитен техникум с името „Сталин“, Стефан Лалев прилага в заводите на „Арсенал“ наученото от най-добрите тогава преподаватели в България. В казанлъшката оръжейница му е всичко: професионалното развитие, съпругата, а сега – и единият от двамата синове. Преживяното тук е записано. Не като дневници, не като документи, а с думите на сърцето. В една немалка папка, на която Стефан слага заглавието „Завистта убива мисълта“...

Завистта е тема, по която Лалев мисли. Често цитира познатата мисъл на Иречек, в която чешкият познавач на българската психология нарича завистта „най-великият гений на българите“. От завист Бай Стефан страдал много. Обиколил Съюза и Европа по арсеналска служба, накрая той бил преместен от Казанлък в завода в Тъжа. Поради завист. Градил от нищото Водородната станция в Завод 6, Климатичната, Лекалната и прочие,

Наработил съм се!

„То, знаел ли съм аз шо значи почивен ден...?“, – чуди се сам на себе си Бай Стефан, когато колегите из завода наричали „Мустака“. Мустакаът, неговата „марка“, той си засуква, а сега, нищо, че гони 90-те. Излиза си с приятели на кафе из града, „бистри“ политиката /която все по-малко харесва/, но не загърбва и хубавите неща от живота. Продължава да милее за всичко арсеналско: „Цялото ми сърце е в тоя завод!“. Но „тоя завод“ не е единственият му терен за изява. Някога той обиколил и доста от фабриците на чужбинския социалистически свят. Най-много бил в Русия. Там обикалял не само по работата, но и по екскурзии. „И Путин не е ходил из Русия колкото мен!“, убеден е Лалев... Не се шегува. Най-добре помни наградата си с екскурзия до Сочи. То не било лагера Артек, то не било – Симферопол, то не било – Ялта...! – цял месец кръстосвали съветското Черно море.

Бай Стефан стигнал и до океана. По работа – в Куба. Преди един важен производствен пуск там той отсякъл: „Нищо не правите тука!“ Резултатът: един началник заплашил, че ще го хвърлят в океана. Не го хвърлили, но се прибрал набързо. В Полша – обратно – направо по искали да му вдигнат паметник. „Ако имаме такъв като като теб, паметник му вдигахме насред Варшава!“ – било признанието на тамошните шефове за Бай-

Стефановия професионализъм. Командировката си в Полша той приключил за един ден. Хванал самолета, отишъл в завода, решил проблема и вечерта – пак на летището. По нощите канцнал в София, взел влака за Казанлък и на сутринта – в Арсенала. „Ама, ти не си ли в Полша?!“ – питал директорът. „Бях“, рекъл Лалев. „Един го чакам 10 дена от Габрово, Бай Стефан Мустака за 24 часа ходи и се върна от Полша!“, рекъл директорът Ачкаканов. И събрал подчинените – да се чудят заедно. Чудесата на Бай Стефан не свършват с това. От един захвърлен компресор той успял да сътвори истинска рационализация. Открил как да се изсушава водорода от твърдите пластини. Станали чисто изящни! Сам не знаел какво точно чудо прави. Научил, шом го извикали при директора Васил Тюркеджиев. Оказало се, че с неговата рационализация други искат да се напечатат. Но Бай Стефан не го допуснал, истината лъснала.

Сутрин – в Завода, вечер – на „Икарус“-а

„Работех за допълнителна прехрана на семейството. След работа в „Арсенал“ карах икарусите по линия № 5 и № 6, преподавах и в първия випуск на Гимназията по хадилна техника“, разказва Лалев. Шегувал се навремето с колегите, че има брат – шофьор и брат – учител. Не допуснали хора-

Стоп кадър:

Продължение от стр. 1

...ИЗЛОЖБА, ПО-ДОБРА...

Специално място е отделено на уникалния художествено-документален архив със скици и акварели на австрийския и австро-унгарски учен, археолог, етнограф, географ Феликс Каниц. На постери са представени

телство на Съвета на Европейския съюз. Казанлъчани и гостите на града могат да разгледат изложбата до края на месец февруари – безплатно, във фоайето на Музея на розата в парк „Розариум“.



срещата между изобретателя на компютъра – българинът Джон Атанасов, и председателя на БАН акад. Ангел Балеви, „другите музи“ на известни учени, които са рисували или пишели стихове, натюрмортите на възрожденския иконописец Захари Зограф, ранните преписи на „История Славянобългарска“, наградите на Найден Геров и Добри Христов и още много ценни документи. Архивните материали са не само урок по родолюбие, но и своеобразен принос в културната програма по време на българското председа-

Веднага след края на тази експозиция, отново в Музея на розата, идва друга, също изключително интересна изложба, свързана с български светини – камбаните в българските храмове. Експозицията е посветена на 140 години от Освобождението на България и носи заглавието „Между Бога и Земята“. Отново организатори са РАЦ-Казанлък и ИМ „Искра“. Откриването на новата изложба ще бъде на 28 февруари в 17.15 часа в Музея на розата – Казанлък.

Юлия Младенова

КАУЗА: ДА ВЪЗРОДИМ МЕХАНОТО

**ДА ОСТАВИМ СЛЕДИ.
УЧИМ СЕ ОТ ГРЕШКИТЕ.**

С АМБИЦИЯ ДА МУЛТИПЛИЦИРАМЕ УСПЕХА.

В тези три изречения е цялата същина на училището, грижите, амбицията и упорството на колектива на Професионалната гимназия „Иван Хаджиенов“, наследник на някогашното техническо училище в Казанлък.

В навечерието на предстоящата голяма юбилей - 95 години от неговото създаване, които ще се навършат след 2 години.

Подготовката за юбилей тече с пълна сила, а стремежът да се върне на предишните си позиции - реномирано и желано училище за ученици, които са амбицирани да бъдат научени качествено в традиция и новости, личи отдалеч.

В името на това ръководството на гимназията се старее да привлече най-добрите преподаватели, вкл. бивши възпитаници на гимназията, за учителския колектив, убедени, че примерът е този, който възпитава.

Всеки, който не е влизал в някогашния Механотехникум през последните 5 години, ще го намери видимо изключително променен. Обновена база, уют и нови възможности за учениците.

В момента в училището има 19 паралелки с близо 500 ученици, както и една паралелка с ученици, задочна форма. 4 са специалностите за обучение в гимназията, като всяка от тях дава богат

учебна година гимназията, основана с парите на дарителя Иван Хаджиенов, някогашен кмет на София, има по-висок прием, отколкото е бил броят на завършилите ученици. Подобна тенденция училището не помни от десетилетие.

„Това е добър знак и е резултат от нашите усилия през последните години“, убедени са в училищното ръководство, където продължават стремежа за подобряване на материалната база, възможностите за обучение на учениците в нови модерни практики и стажове.

ПГ „Иван Хаджиенов“ е основен и първи партньор на българо-швейцарската програма за професионално образование ДОМИНО, която приключва догодина и по която вече има и първи завършил випуск, но положените добри основи и практики ще продължат, категорични са от училището.

Учениците, които се обучават в дуалната форма в гимназията, вече ще получават стипендии за обучението си от фирмите-партньорки, паралелно с възможността за стипендия и за отличен успех в училище. Отделно от това училището продължава работата си по европроекти, с възможности за допълнително обучение и ученически стажове и практики в западни фирми.

Многобройни са и извънкласните форми, които развиват таланта на Хаджиеновци и превръщат училището във второто по значимост и авторитет в Казанлък, след При-

родо-математическата гимназия.

Предстоят трето издание на Технофеста в Механото и училищното шествие за патронния празник, превърнало се в емблема на Хаджиеновци. Въведени са празнични униформи за ученици и учители, учредени са престижните награди „Достоен Хаджиеновец“ и „Почетен Хаджиеновец“. Паралелно

ците с успех над 4,50, както и с възможности за договори за работа и последващо обучение във висше училище.

Показното в тази посока вече втора година го прави „Арсенал“ АД, където се обучават най-голям брой в дуалната форма от учениците на ПГ „Иван Хаджиенов“. Част от тях вече са настоящи работници и студенти-стипендианти на фирмата.



В това е категорична и директорката на училището Марияна Демирева, за която възраждането на ПГ „Иван Хаджиенов“ е кауза. Демирева е член на групата „Експерти за Казанлък“ и в това си качество максимално използва всяка възможност за ползи за училището в името на неговото бъдеще и за професионалното развитие на учениците там. За обновяването на материалната база и създаването на нови хоризонти за професионално развитие на учениците.

избор за реализация на територията на Казанлък: машини с цифрово-програмно управление, мехатроника, компютърна техника и технология и строителство и архитектура.

И през новата учебна година приемът на ученици ще е в тези 4 специалности, амбицията ни е да инвестираме повече в качеството на образованието, отколкото в брой ученици, категорична е директорката Марияна Демирева.

За първи път през тази



с това е подновена изцяло материалната база в училището, обновен е и кътът на патрона Иван Хаджиенов с картина-дарение от местен художник.

Всичко това е част от мотивите, които привличат всяка година все повече ученици към Механото с желание да намерят реализация и професионален път в казанлъшките фирми.

За нарасналия авторитет на гимназията говори и фактът, че за новата учебна година фирмите-партньори в професионалното обучение на учениците ще са с две повече - „Крес“ и „Капрони“.

Всички те подават ръка на бъдещите машиностроители, като се ангажират и да осигуряват стипендии за учени-

Сред големите предизвикателства пред гимназията колектив през новата учебна година е работата по възстановяването на част от корпуса за учебна практика. Желание и хъс в тази посока има, има и заявена подкрепа от страна на местния бизнес.

Докато това стане, учениците ще се обучават в изцяло обновени и модернизирани лаборатории и учебни кабинети в сградата на бившата Механотехникум.

В навечерието на училищния юбилей учители и ученици имат още две големи амбиции: да съградят къща за книги в двора на училището, заедно с беседка тип технически пъзел, и да възстановят училищния си музей.

„Трибуна Арсенал“

„ЕКСПЕРТИ ЗА КАЗАНЛЪК“ ПОДКРЕПИХА ОБЩИНСКИЯ БЮДЖЕТ 2018

Община Казанлък вече има Бюджет за 2018 година.

Той бе приет на заседание на Общинския съвет без „въздържали се“ с гласовете на 29 съветници от общо 37.

Представителите на „Експерти за Казанлък“ също дадоха своя вот ЗА Бюджета на Общината.

Срещу него гласуваха 4-ма съветници от групата на БСП.

През 2018 година Община Казанлък ще харчи 50 млн. 500 хиляди лева, държавен трансфер и местни приходи общо.

В края на дебатите Бюджет 2018 на Община Казанлък бе приет във варианта, предложен от общинската администрация.

Бюджетът за настояща-



Драгомир Петков - „Експерти за Казанлък“, председател на Бюджетната комисия

та година бе определен от съветниците като „реалистичен, балансиран и социален“.

По време на обсъжданията стана ясно, че със средства от новия бюджет ще бъде изградено ново кръгово кръстовище до ромския квартал, ще бъде боядисана фасадата на общинската библиотека „Искра“, ще бъде ремонтиран подлезът на ж. п. гарата, ще бъде обезопасено кръстовището до Основно училище „Никола Вапцаров“.

С 15 хиляди лева ще се поощряват доброволните екопатрули от младежи, с още толкова ще бъдат подпомогани семейства без деца по програмата „Ин витро“.

Общинските съветници не приеха предложението, внесено от представителите на БСП, за поемане от общинския бюджет на сумата от 128 хиляди лева за безплатно посещение на децата в ясленските групи. Основният мотив за неприемането на това и на останалите внесени от БСП предложения на мнозинството бе, че тези предложения не са фигурирали в трите различни предварителни формата на обсъждания на проекто-бюджета на общината за новата година, а са внесени в комисиите преди първото четене на бюджета, без аргументи и с остойността между двете четения на бюджета.

Деляна Бобева

За историята

Българската отбранителна промишленост е преминала през различни фази в своята история, повлияна от редица обективни фактори, свързани с международни политически отношения, икономически и социални промени. Кратките исторически материали на вестник „Трибуна Арсенал“ ще дадат по-ясна представа за причините, определящи развитието, характерните особености и управлението на военната индустрия и „Арсенал“ АД.

БЪЛГАРИЯ И ВОЕННАТА ИНДУСТРИЯ МЕЖДУ ДВЕТЕ СВЕТОВНИ ВОЙНИ

НЪЙСКИ ДОГОВОР И ПОСЛЕДИЦИТЕ ОТ НЕГО ЗА БЪЛГАРИЯ И ВОЕННАТА ПРОМИШЛЕНОСТ

На 27 ноември 1919 г. в Парижко предградие Ньой е подписан мирният договор между България и съюзническите сили, победители в Първата световна война. Ньойският договор е квалифициран от българските историци като несправедлив и грабителски. Той осакатява териториално България, като от земите ѝ се отнемат Западна Тракия, Южна Добруджа, Вардарска Македония и Западните покрайнини, които съставляват около 10 процента от държавната цялост. При това на страната

припаси и военни материали, както и фабрикуването им в страната за износ". Всички тези и ред други условия оказват пагубно влияние върху военната ни промишленост.

Прибягва се до вземането на екстремни решения за запазване поне на част от военното имущество.

Укриването на оръжие и боеприпаси се превръща в тайна мисия не само на българското правителство, но и на всички държавни институции, органи, ведомства – на цялото българ-

ско население. Целта на тази мащабна акция е създаване на, макар и минимална, възможност за защита от посягателства и отбрана на държавните граници. Дейността не се осъществява хаотично. Към щаб на армията се създава специализирано звено – така наречената „Трета секция“, в която се води точна отчетност за мястото, вида и количеството на укриваните материали. Вземат се мерки за правилното им съхранение.

Военното министерство предприема действия за попълване на армията и жандармерията с обучени кадри. За целта се учредяват 12-месечни технически курсове с три отделения – артилерийско, оръжейно и пиротехническо. Софийският артилерийски арсенал се превръща в база за обучение на тези кадри, които се подготвят теоретично и практически

по изключително задълбочена програма от военното дело, одобрена от инспектора на артилерията. След завършване на обучението курсистите получават правото да кандидатстват за заемане на длъжности техник или пиротехник. Те се задължават да служат във въоръжените сили не по-малко от 4 години. Тази първа школа за кадри впоследствие се премества с дислоцирането на Софийския артилерийски арсенал в Казанлък. С годините тя се превръща в ковачница на високо-



Полева оръжейна работилница в 81-ви Пехотен полк през Първата световна война

са наложени репарации и ограничения, довели до тежка икономическа криза.

Катастрофални са последиците и за въоръжената мощ на държавата. На България е отнето правото на наборна армия. На нейно място се допуска използването само на платена 20-хилядна армия. На България е забранено да формира по-големи войскове единици от дивизия. Разрешава се създаването на жандармерия и гранични войски с обща численост 13 000 души. Основните задачи на тази платена войска е да охранява държавните граници и да пази вътрешния ред. България няма право също на флот, авиация и нови военни технологии. Строго определени са максималният брой на артилерията, оръжието и боеприпасите, които трябва да бъдат постигнати до 3 месеца след подписването на договора. Категорично е забранен „вносът на оръжие, бойни

квалифицирани специалисти за настоящото и бъдещо развитие на военната промишленост на България.

Заедно с подготовката на кадри със средно техническо образование, в сериозна държавна политика се превръща и обучението на офицери по различни военнотехнически специалности в университетите зад граница. Тази далновидна политика по-късно се оказва изключително полезна и ефективна при възстановяването на военното производство.

На база договореностите от Ньойския договор в България се забранява „Фабрикуването на каквито и да било военни материали“, освен тези, необходими и достатъчни за нуждите на ограничението ѝ върхъжените сили. Това производство се осъществява в една единствена „фабрика, управлявана от държавата“ – Софийския артиле-

рият арсенал, а по-късно, с преместването му в Казанлък – Държавна военна фабрика. Цялата организация е уредена със закон, според който на фабриката е позволено да работи 250 дни в годината при 8-часов работен ден. Производството не бива да надхвърля точно определен брой артилерийски и огнестрелни изделия, барути и боеприпаси. Само в рамките на тази фабрика е разрешено извършването на научна и развойна дейност за военни цели – „изучаване, изпитания, изследване и приложение на изобретения или нововъведения с военно предназначение“.

С този закон военната промишленост на България е ограничена в тесни рамки и е строго контролирана от международни органи. Тази стагнация продължава до 31 юли 1938 г. с подписването на Солунското споразумение, което на практика отменя военните клаузи на Ньойския договор и легализира въоръжаването на българската армия.

Такава е геополитическата и икономическата обстановка в страната, такава са и условията, определящи състоянието на българското военно производство, в частност – Софийският артилерийски арсенал, Държавната военна фабрика в Казанлък и управлението им в периода между двете световни войни.

Първолета Петкова
Музей „Арсенал“

arsenal

Шанс за работа

„Арсенал“ АД търси да назначи специалисти за следните работни позиции, с месторабота в Казанлък:

1. Инженер проектант по част Електро
2. Инженер проектант КИП и А /Контролно-измервателни прибори и Автоматизация/
3. Инженер проектант Електро и КИП и А

Изисквания към кандидатите:

Висше техническо образование – бакалавър или магистър; Владее на чужди езици е предимство; Компютърни умения – MS office, Internet, Auto CAD, EPLAN, софтуер за управление и проектиране; Опит в проектирането на системи за управление, базирани на промишлени контролери, КИП и А съоръжения, промишлена автоматизация и електроинсталации; Познания в съответната нормативна база и специализирани софтуерни продукти; Личностни качества: способност за работа в динамична среда, аналитично мислене, организиране, прецизност.

Необходими документи за кандидатстване:

- Автобиография
- Актуална снимка
- Мотивационно писмо

Фирмата предлага много добро възнаграждение.

**Лице за контакт –
Васил Вълчев, телефон: 0888 510 231**

Кандидатурите ще бъдат разглеждани при стриктна конфиденциалност и спазване на ЗЗЛД/ Закон за защита на личните данни/. Контакт ще бъде осъществен само с одобрените по документи кандидати.

Повече информация –
отдел „Личен състав“ на фирмата,
на телефон: 0431/ 5 77 47

Документи и формуляри за кандидатстване могат да бъдат изтеглени от сайта на „Арсенал“ АД

arsenal@arsenal-bg.com/kadri

или получени от **геше „Пропуски“ на централен портал от 7,00 до 17,00 часа.**

Попълнените документи могат да бъдат изпратени на електронен адрес: kadri@arsenal-bg.com или подадени лично в Приемната на фирмата всеки делничен ден от 8,30 до 15,30 часа на адрес: гр. Казанлък, бул. „Розова долина“ № 100, Офис №4.

Документи за кандидатстване могат да се получат и в Приемната на „Арсенал“ АД на същия адрес.

Инж. Николай Христов:

ДОКАТО СВЪРШАТ ЗАДАЧИТЕ

Работният ден продължава, докато свършат задачите

Моето обаждане е едно от 150-те, които приема всеки ден на телефона си, а срещата ни вероятно е 2001-ата за деня. Изглежда невероятно и непосилно за един работещ човек, който задължително има ред други важни задачи и отговорности. Но за заместник-директора по



производствените въпроси на Завод 5 инж. Николай Христов това е ежедневие. И работното му време му не свършва с регламентираните 8 часа, а тогава, докато свършат задачите за деня. Още от първите му думи си обяснявам факта как за 13 години младият инженер, започнал като контролор в „Арсенал“, е изкачил стъпалата на йерархията, за да стигне до позицията заместник-директор на един огромен по мащабите и спецификата на производството си завод от структурата на „Арсенал“ като Завод 5. И защо е сред първенците на предприетието в Алеята на трудовата слава.

От контролор до заместник-директор

Два дни преди да се дипломира като машинен инженер в Техническия университет в София, възпитаникът на елитната Математическа гимназия в Казанлък Николай Цонев Христов преминава през портала на „Арсенал“. Назначен е като контролор по качеството в Завод 5, още в първия ден от създаването на монтажния цех, бившия 5/520. Тук намира само 4 маси, един началник-цех - Петър Тиков, и четири жени. Годината е 1994-та, а Завод 5 е специализиран в производството на металорежещи машини и окомплектовка за тях. По това време се създава специалното производство на завода и се назначават млади инженери, като Николай Христов. „Считаше се, че производството на металорежещи машини е доста по-сложно и трудно и се изисква много по-голяма квалификация и техническа грамотност - връща се към

старта на трудовия си път инж. Христов. - Смяташе се, че е по-елементарно да работиш специална продукция, отколкото да правиш металорежещи машини, осовноно фрези и бормашини.“

Производството започва да се развива и Николай Христов е натоварен да ръководи групата по качество. Екипът се увеличава и 5 години след първия работен ден в „Арсенал“ младият инженер вече е назначен за началник ОТК на Завод 5, а през 2004 година става началник-цех на емблематичния нов цех 5/600. Професионалните му качества, солидните технически знания, способността да взема бързи и адекватни решения и уменията да работи с хора са забелязани и оценени от ръководството на дружеството. През 2007 година става заместник-директор по производствените въпроси на Завод 5 и вече 11 години е на този „горещ стол“.

Прехвърляйки периодите в 24-годишния си трудов път, инж. Николай Христов си дава сметка, че най-приятно се е чувствал като началник-цех. Колективът бил млад и ентузиазизиран. „Тръгнахме от нулата, но бяхме навитащи и работният ни ден никога не свършваше в определен час. За нас беше така - това трябва да стане, можеше да е в регламентираното време до 16.30 часа, но можеше и да продължи до 18, 19, 20 часа. Били сме повече от 50-60 души и основната част, като изключим работещите на смени, не си тръгвахме, докато не свършим задачите за деня. Част е толкова, когато стане заплануваното. Всички искаме и работим в абсолютно единоумислие и синхрон, затова това място ми е най-мило и близко. Колективът беше прекрасен, бяхме едно цяло, без значение какъв си - оператор, контролор, началник“. И още нещо - като началник-цех е имал непрекъснат пряк контакт с работниците, знаел е силната страна на всеки и какво може да очаква от него. Фактор, който гарантира добрия краен резултат в повереното му производство.

Принципите

Макар и на ръководната позиция заместник-директор, инж. Николай Христов продължава да следва два основни принципа в работата си. Единият е, че работният ден свършва тогава, когато задачите за днес са изпълнени. А те обикновено свършват след официалното работно време. Няма как да е иначе - през деня му се налага да води средно по 100-150 телефонни разговора и да се среща с минимум няколко души. Вторият принцип е лично да обикаля цеховете, за да има преки наблюдения върху производството и директен

контакт с хората, които в Завод 5 са над 2000 души. Среща се с началник-цеховете, с контролите, с работниците. Често се налага по няколко пъти на ден да отиде до един и същи цех, а те са 12 като административно разпределение плюс подразделенията към тях, някои от които са на повече от километър разстояние един от друг.

Отговорностите непрекъснато растат, защото и развитието на Завод 5 е динамично и мащабно. Само за последните няколко години заводът е станал 2.5 пъти по-голям, а като машинен парк е изцяло обновен. В момента тук се работи изключително по обработката на детайлите за специалната продукция. Има и производство, свързано с ремонтните дейности, проектиране и

колай Христов. И тъй като се прави експедиция за чужда страна, наредени са един до друг генерали, министър, представят се. Идва ред на Георги Марков, който скромно си казва, че е ръководител-производство. Сред силното министерско присъствие един обикновен ръководител на производство буди недоумение, затова домакинят го представя така - първият български ръководител на първото българско производство зад граница. „Това сигурно е било вярно, защото всички го познаваха, - спомня си Христов. - Дойде и моят ред - вие какъв сте, ами това е ОТК, който е приел продукцията. Но на една маса с министри изобщо не звучи достатъчно авторитетно, затова ме представиха като най-добрия специалист

Лавината „Арсенал“

„Арсенал“ е уникален завод и неговите мащаби, връзките между отделните производства и заводи, работата с хората не може да се сравни с никоя друга фирма. Приятието е толкова огромно и е такъв сложен механизъм, че хората откън трудно могат да си го представят, а още по-малко да имат способностите да го ръководят - смята Николай Христов от позицията на своите 24 години тук. По-малката фирма има възможности да бъде мобилна, докато ние, като тръгнем напред, вървим като лавина, в най-добрия смисъл на думата. В момента „Арсенал“ е лавина, която е набрала висока скорост“. И разказва конкретен случай от близкото си ежедневие, когато се среща с представители на външна



С колеги
Отляво надясно: Петър Щирянов, Георги Марков, Николай Христов, Христо Мянков
сн. архив

изработване на ново оборудване за нуждите на „Арсенал“. „Завод 5 днес изработва всякакви детайли, всичко, всичко“, обобщава заместник-директорът му по производствената част.

Авторитетите

„Ако в „Арсенал“ няма кой да ти подаде ръка като млад специалист и да те въвежда в работата, можеш спокойно да се загубиш“, споделя инж. Христов, имайки предвид мащабността на предприетието и взаимовръзките между различните му структури. „Човекът, който ме пое от първия ден и ме водеше навсякъде, където ходеше, беше Георги Марков, - разказва инж. Христов. - Аз бях на позиция контролор, но, ако имаше среща с клиенти, с високопоставени лица, дори с министри, все, мъкнеше“ и мен. Дето се казва, взе ме под крилото си, почти ме осинови. Георги Марков беше ръководител на това специално производство, което се създаде в Завод 5“.

По време на една командировка в Лясковец Марков присъства на среща с високопоставени лица от България и чужбина. Естествено, той е там заедно с младия си колега инж. Ни-

на Марков...“.

Другият авторитет в работата, пред когото се прекланя арсеналецът, е техническият директор по онова време Тодор Калайджиев. От него настоящият заместник-директор на Завод 5 е научил уменията да ръководи. „Имам задача, стигнал съм до някакво решение и бързам да го пресрещна и да му кажа какво мисля. Спирам го веднага, разказвам бързо, а той на секундата ми отговаря - ами ние тъкмо отиваме да го пробваме. Много случаи имахме, когато двамата мислим, гледате и тръгваме в една съща посока. Невероятно разбирателство“.

Инж. Христов е благодарен, че е работил и с Велко Митев, който сега е технически директор на Завод 2, и с още много хора, с които в единоумислие правят промяната, така че от производство на металорежещи машини Завод 5 да се пренастрои изцяло и да стане мощен завод за производство на всякакви детайли. Кадръни и амбициозни инженери и специалисти, съмишленици, колеги, които, живото пръска в различни посоки. Единственият от онова време, с когото и до днес работят заедно и си делят напрежението тук, е директорът Петър Щирянов.

фирма-доставчик. Фирмата била малка и мобилна, но нямала и най-малка представа за мащабите на „Арсенал“. Оказало се, че тя може да изработи само една стотна от това, от което казанлъшкият завод имал необходимост. „Просто „Арсенал“ е несъпоставим с много фирми, но докато не се сблъскаш, те не могат да си представят мащабите тук, обобщава заместник-директорът на Завод 5.

Релаксът

За един отдаден на 100% в работата си човек като че ли не остава време дори да релаксира. След напрегатния ден, след многобройните контакти, срещи, решаване на въпроси и неотложни задачи инж. Николай Христов предпочита да се усамотни вкъщи с хубава музика. Най-често слуша групите от тийнейджърските си години „AC/DC“, „Металика“, „Аеросмит“, „Форинър“. Обича да чете, но уморените му очи сякаш молят за почивка. Иначе, през почивните дни с удоволствие би се наслаждавал на спокойствието и тишината сред природата. Тя го зарежда за следващата работна седмица.

Юлия Младенова

Мадлен Алгафари

Срещи

ТЪГАТА Е ГОЛЯМ ПОДАРЪК

Мадлен, къде може да отведе „пътят на сърцето“ една жена на жизненото поприще в средата?
- Всички пътища тръгват от сърцето и се връщат в сърцето. Няма други пътища. Всички пътища отвеж-

тръгва от себе си и свършва при себе си. И по пътя срещаш други хора, с които си заедно. И в крайна сметка стигаш до центъра, до същността, до истината.

Имат ли значение уро-

чение, защото човек има различен светоглед на различните си възрасти. Но, ако говорим за Пътя изобщо, защото реално целият живот е Пътят, зависи дали чакаш животът да те води и да ти преподава уроци-

темпове. На по-ранна възраст човек може да си научи по по-безболезнен начин уроците.

Какво показва практиката Ви на психотерапевт: как българите учат

има много време за живеене с научени уроци. Но, ако е по-търсещ човек, каквито са все повече клиентите напоследък, които идват на много по-ранна възраст, с готовност да се подлагат под съмнение, да си задават



Тя оставя усещане за топлина и уют след себе си. „Зарежда“ със слънце. Общуването с нея ти дава нови „очи“ за самия теб, за хората около нас и те кара да приемеш, че има „отлюспване“ на всяко нещо, което гние в душата ти. Ва-

жното е да си дадеш време. За „пó себе си“.

Нарича себе си „Нещотърсачка“ или Пипи и е всъщност едно пораснало малко дете. С ведри трълчинки по бузите. С което ходенето по големия непознат път на Живота някак не плаши толкова много. Затова и много са тези, които събира на срещи със себе си. Отвъд книгите ѝ, които са малки уроци за нас.

Не винаги ведри, но винаги с надежда и обич към нас.

Като пише, излива душата си в думи, рими, в смели изречения или просто в споделен спомен, опит, в съпреживяемо преживяване.

Многоцветна и многопъстрова е. Безброй пластова. Като Скорпионската ѝ цветна душа.

Родена е в Северозападна България, но почти е обиколила света. Убедена, че това разширява хоризонтите ти и „отвътре“.

Има кратка „Ку-Ку“-история и десетилетия като най-търсения психотерапевт в България.

Завършила е в Швейцария, с късмета да учи при най-известните психотерапевти на столетието ни, омъжена е за интересен човек, има две деца, куп котки и куче.

И не бърза да бяга от тъгата.

Мадлен Алгафари.

Която твърди, че е направена от „любов, ноты, думи, чубрица и чесън, облаци, вода, струни за китара, етнография“ и куп други неща.

Психотерапевтка, писателка, преводачка, режисьорка.

Гостува февруарски в Казанлък по покана на обществения посредник Гинка Щерева.

За да представи „Пътят на сърцето“ и да поговори с казанлъчани за многобройните посоки на Живота и Сърцето.

дат там. Друг е въпросът, че всички сме на различно място по пътя: един по-напред, друг по-назад.

А къде отведе „Пътят на сърцето“ самата Мадлен?

- До себе си. Всеки път

ците от пътя във времето, в което започваме да ги вървим... да ги учим. Ако тръгнеш по пътя на 20, 30, 40 или на над 50 години?

- Ако говорим буквално за пътя Камино де Сантяго, със сигурност има зна-

те, по един малко болезнен начин и когато той си реши, или си тръгнал осъзнато сам по Пътя, четейки, ходейки на терапия, защото всъщност терапията е доброволното минаване по същия път, по един осъзнат начин, и с много по-бързи

житейските си уроци? На принципа „проба-грешка“, осъзнато или просто някак животът ги учи?

- Зависи. Ако чакат животът да ги учи, ще бъде, когато той реши. Понякога ще преподаде един урок на 60-70 години и няма да

въпроси и да отсяват: кои са верните вярвания, кои са неверните вярвания, защото животът ни е пленен с неверните вярвания, по-бързо, порано и по-леко минава по Пътя. Защото е и воден.

Продължава на стр. 7

ЗА ВАС, АРСЕНАЛЦИ!

Баба, дядо и внуци



Това е щастливата Зара Крушева - от Завод 1, цех 300. И нейното безценно богатство - трите ѝ внучета: 4-годишният Мартин, тригодишната Рая и двегодишният Теодор.

Времето, прекарано с трите съкровища на Зара е най-безценното и скъпо, споделя тя.

Надява се на здраве, за да вижда житейското щастие на Мартин, Рая и Теодор и след 100 години.



Обява



„Арсенал“ АД – Казанлък отдава под наем за временно и възмездно ползване оранжерия,

намираща се на бул. „Розова долина“ №27, местност „Кайнарджа“ :

Недвижимият имот включва:

Земя с площ 10397 кв. м. в т. ч:

- Стъклена оранжерия с площ 4 876 кв. м.
- Сграда пропуск с площ 14,05 кв. м.
- Битова сграда с площ 151,60 кв. м.
- Навес с площ 75,20 кв. м.
- Помпена станция с площ 8,90 кв. м.
- Сграда трафопост с площ 9,20 кв. м.
- Сграда склад с площ 45,40 кв. м.
- Сграда с площ 41,35 кв. м.
- Сграда работилница с площ 92 кв. м.

За повече информация и справки телефон: 0431 / 6 33 23

Продължение от стр. 1

ТРИ НОВИ ПРОФЕСИИ...

Съгласно Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност списъкът на професиите, за които има недостиг, се актуализира от министъра на труда и социалната политика ежегодно до 31 януари въз основа на мотивирано предложение на национално представителните организации на работодателите и след обсъждане в Националния съвет по трудова миграция и трудова мобилност и в Националния съвет за насърчаване на заетостта.



Казва най-известната психотерапевтка у нас, според която: „Животът ни е пълен с много неверни вярвания, днешният човек „страда“ от неосъзнатост, а истинската любов е свобода“.

Кое ни прави сега толкова тревожни като народ?

- Аз мисля, че това е планетарен проблем, не само български. Тази повсеместна криза, която има огромен смисъл и е много ползна. Защото, разсмествайки пластивите, раздрусвайки във външното, то започва да обръща хората навътре и тогава има повече шанс за откриване на истини. Тревожни ни прави това, че, разбира се, не сме най-богатата държава, защото със сигурност е важно и материалното положение. Човек трябва да има все пак какво да яде, за да е спокоен „да рови“ навътре. И, ако мислиш за млякото и хляба, ясно е, че ще имаш по-малко пространство, енергия и ресурс да си задаваш дълбоко философски въпроси: за смисъла, за битието, за твоето място в живота. Съвсем скоро се върнах от Далечния Изток и плаках, като си дойдох, че съм българка. Защото ние всъщност изобщо не знаем на какво хубаво място си живеем и колко нямаме проблеми, и колко изобщо не сме бедни всъщност. Това, което видях там като мизерия, не може да се опише.

Обяснете този доказан парадокс: колкото по-мизерно живеят хората, са по-щастливи. И колкото повече се стремиш да имаш, си по-нещастен. Стремениеът към имането ли ни прави нещастни? Или личният път, който мислим, че трябва да имаме, но не ни се получава?

- И двете. Животът на човека днес е пълен с много „мета“-потребности и „мета“-удоволствия, ментално удовлетвение, с които се пробва да замести истинските. Истинските удовлетвения са такива, че могат да бъдат задоволени само от жив човек срещу теб. А когато се пробва да замести живия човек с НЕЩА: с брой обувки, с медали, с работохолизъм, с дипломи, с пари, с коли, с алкохол, с дрога, всякакви неодошевени неща, тогава е ясно, че ще пробваш количествено да заместиш качествено. Затова и живеем в ерата на хиперконсумацията. И точно защото количеството не може да замести качеството, затова и човек се зомбира и дрогира и има нужда и от още и още и става зависим от НЕЩА, вместо от ХОРА. Каквато е човешката ни същност.

А как да си обясним желанието да бягаме от тук, буквално и преносно? Все повече хора - интелигентни, реализирани, които на пръв поглед имат всичко, се чувстват като в менгеме, стиснати, споделят, че се задущават тук. Какъв е Вашият прочит на подобно усещане?

щане?

- Същото се е случило и при Възраждането. Много българи са отишли в Европа по различни причини, после са се върнали. Сега виждаме също обратната вълна. Започва да се увеличава тя и много хора се прибират. Защото докато си тук, ти е малък радиусът „отвън“, но

А кое ни пречи „да чуем“ сърцето си, вътрешния си глас: оглупяването ни по материалното и стресът или липсата на развити сестива?

- Първо - системата. Защото в системата или Матрицата има интерес да сме заблудени. Затова и животът ни е пълен с много неверни вяр-

Самотен ловец ли е сърцето? Има една такава песен...

- Не. И точно в това е смисълът да живеем през сърцето, за да не сме самотни, за да се свързваме. Ако някой си е затворил сърцето, тогава е... самотен. Ако живее през сърцето, никога няма да е самотен. По различен начин ще се свързва с приятелите си, по различен начин с любимия, по различен начин с групата си на принадлежност: национална, етническа. Всичко това все е част от голямата любов. Онези, Вселенската, но само че са различни версиите.

Кой е най-верният компас за човека, за да върви правилно по Пътя си: емоциите, чувствата, разумът, интуицията?

- Всичките в едно. Задължително всичките, с подадена ръка. Опитаме ли се на едното да дадем превес, другото да пратим в деветата глуга, то си отмищава под формата на симптоми. Всеки нечут аспект говори под формата на симптоми. Дали телесни или психични, все е нездравословно. Когато пеят в хор, в хармония, сърцето, разумът, емоциите и чувствата, сексуалността, всичките „чекмеждета“ в един голям шкаф, но отворени и с контакт помежду им, тогава стават нещата.

Ако трябва да съберете изпреживяното в години-те си в едно изречение, как би изглеждало?

- Нещотърсачка. Даже една дума. Пипи.

И един щекотлив въпрос от ежедневието ни: напоследък сме свидетели на крещящи примери на агресия към деца отстрана на възрастни и на деца към възрастни или към животни. Вашето обяснение?

- По принцип насилието е болната форма на агресията. Агресията е нещо много здраво и много присъщо на човешката природа, но тъй като ние сме я забранили в нейния първичен вид, който е винаги добронамерен, истинската агресия не е злонамерена. Тъй като въпросната система е измислила правила, които да я блокират и нищо не се губи, а само се видоизменя, тя при човека избива в две болни форми. Едното е автоагресия, което е мазохизъм или депресията и се казва третична агресивност още, и вторичната агресия, която е садизъмът, насилието. Тоест, ако ние можехме да сме „тук и сега“, „на малки дози и в момента“, както едно животно е агресивно, ние никога нямаше да нараняваме злонамерено.

Тоест... „поглъщането“ на емоцията ни прави агресивни?

- ... Да, задържането на първия ни агресивен импулс.

С казанлъшкия подарък каракачански чораци - „патуни“



той е малък и „отвътре“. Но като попътува човек, като посравни, като види как живеят другите, но не като турист да гледаш паметници на културата, а да усетиш манталитета, стила на живот, бита, започва да се разширява и „отвътре“ радиусът и тогава започваш да оценяваш това, което имаш. Но, докато не си го видял, няма как да оцениш това, което имаш, докато не си видял другото. Затова много, много, все повече стават българите, които могат да пътуват, но не избират да отиват да живеят на друго място, а си се връщат тук. Естествено, че основната причина за тази мигрантска вълна е и чисто финансова, защото така или иначе стандартът ни е нисък тук. Но ще се повтаря: пресните ми сравнения от последното ми пътуване са, че ние не знаем на какво хубаво място си живеем. Колко е богата земята ни, как си имаме всичко.

Кои са Вашите ненаучени уроци?

- Откъде да знам. Ако ги знаех, щяха да са научени. Затова човек върви по Пътя и живее, и ги открива, когато им дойде времето.

вания. И всички тези много неверни вярвания стават повод за изключително много травми в ранните етапи от живота на човека, които го отклоняват от неговата здравословна същност и след това той живее по един невротичен начин. Така че това, което ни пречи, е липсата на неосъзнатост. Ако можем една диагноза да сложим на днешния човек, то това е неосъзнатост. И всичко друго произтича от нея.

А кое ни прави по-нещастни? Необичането ни или преобичането ни... на разни неща?

- При всички положения неадекватната и неполучена любов. Ако някъде има прекалено НЕЩО, то тогава не е любов, то е зависимост. То е или заместител, патерица, или пък криворазбраните любови. Човек понякога си мисли, че чувството за собственост е форма на любов или контролът е форма на любов, или свръхобгрижването е форма на любов, или свръхдаването е форма на любов. Това всичкото е форма на ограничаване на свободата: личната и тази на другите. Истинската любов е свобода.

Ако можехме да го „пускаме“ всеки път в момента, защото той не е толкова голям, ще е добре. Но когато вече се нагрупта, става вулканичен. И тогава исках да нараняваш, да удушиш някого, да причиниш болка. Това е тема, която никога не се подминава. Това не е само българска тема, а планетарен проблем.

Лоши хора ли сме българите?

- Не. Дори написах цяла книга за това: „Какво ще кажат хората, какво искам аз“.

А защо тогава така?

- Защото стискаме. Много са отговорите. Като се започне от отделянето на бебето от майката веднага след раждането, от мачкащото поведение, което не зачита правото на детето да има мнение, а на една година то вече има мнение и позиция... Изобщо, това са патриархални модели, понякога стимулирани чисто културално от традициите, от привнесените от соца неща. Всъщност незачитането на индивидуалността, налагането на преобладаващото „ние“, което отрича ставането на индивида в индивид, се превръща после в индивидуализъм. Защото индивидуализмът е невротичната компенсация на неспособността да бъдем индивиди. И тогава вече виждаме всички тези форми на отчаяна агресивност, които не биха се родили, ако можехме да имаме едно по-зачитано отношение. Затова, ако можехме да сме осъзнати родители и да превеждаме децата си по един здравословен начин през всичките фази на първите седем... Но затова се искат много знания, не липса на любов. Българският родител си обича детето. Всички родители на света обичат децата си. Има единични случаи на патология. Но това, което липсва, не е любов, а липсва осъзнатост за истината, липсват знания за истината, уважение и оттам вече следват многото „бъгове“ и в поведението ни, и в световъзприемането ни.

Как се измъква Мадлен, когато потъва?

- Готвя, играя си с животните, споделям с избрани хора, слушам музика. Но не винаги бързам да се измъквам. Тъгата е голям подарък! Тъгата е една форма на творческото състояние. Когато сме тъжни, сме „по себе си“.

Обелили сме си всички фалшиви обелки и е хубаво да се постои в тъгата, защото тя е креативна, тя носи прозрения. Естествено, не стоя да си поспивам главата с пепел с години, но и не бягам, не бързам веднага да се издърпам. Стоя и гледам. Дошло е да ми каже нещо това състояние. За да боли, значи има някакъв смисъл. Това е хапчето на порастването.

ЙОСИФ ГУРКО

Нашето ура врагът няма да понесе!

Военен по рождение. „Ако е истина, че хората се раждат военни, то Йосиф Владимирович се е родил военен“, пише руският писател Олег Михайлов в „Героите на Шипка“. Баща му – Владимир Йосифович, потомствен

ското опълчение. По пътя си към Балкана през юли Предният отряд превзема Търново, преминава Стара планина през Хаинбоаз и установява контрол над Шипченския проход. Освободени са Казанлък и Стара Загора.

на Старопланинските проходи и превзема на Плевен. Предният отряд е разформиран. Частите му са включени в новосформирания Южен отряд на ген. Радецки, който с 6500 души осуетява опита за пробив на Шипченския проход на Сюлейман паша.

През октомври 1877 г. на ген. Гурко е поверено командването на Западния отряд от 70 х. души, с който да осигури тила на руските войски при Плевен. В него се включва и дивизията му, която той лично докарва от Санкт Петербург. Отрядът води тежки, но успешни сражения при Горни Дъбник и Телиш, за което генералът е награден със златна сабя „За храброст“ с брилянти.

Хладнокръвието му при бой поразявало всички, подчинявали му се дори командирите с по-висок чин. На офицерите си казвал: „При правилно обучение боят не е нищо особено. Той е като учение, само че изисква още по-голямо спокойствие и още повече ред“. А на войниците: „Ето ви минутата, в която трябва да се окажете достойни... Нашето ура врагът няма да понесе!“.

Западният отряд затворил блокадния пръстен около Плевен, Осман паша не могъл да го пробие и се предал. Ген. Гурко настъпва към Орхания, дн. Ботевград.

Зимният Балкански поход. През третия, заключителен, период на войната – декември 1877 – януари 1878 г., руското командване подготвя план за генерално настъпление.

Западният отряд на ген. Гурко, когото войниците наричали „Генерал Напред“, при нечувана смелост и издръжливост, в преспи и мразовита буря, извършва трудния зимен преход през Балкана, смятан за непристъпен. Тък като някои командири се противили, Гурко, който не понасял личните удобства да се хващат над войските задължения, заявил: „Храбо на големите хора им е трудно, ще ги сложа в резерва, а аз ще тръгна напред с малките хора“.

Генералът смайвал всички с бодоростта и енергията си, поделял наравно трудностите, нощувал под открито небе около огъня, ядял сухари като всички войници.

Ордицията били разглобявани и пренасяни. На един от проходите не може да бъде вдигната на ръце. „Железният генерал“ заповядал: „Измъкнете я със зъби!“

След суровия поход, определял като подвиг, предрешил войната, Гурко влиза в Софийското поле.

Освобожданието на София. При Горни Богров, след кратък сълбък, готовите за отбрана на София турски части се оттеглили.



Ген. Гурко влиза в София, Д. Годженев

На 4 януари 1878 г. Йосиф Гурко е посрещан в София с хляб и сол и с тържествен звън на камбани. Булевардът, по който минало с войската си, днес носи неговото име. Из града все още димяли пожари, запалени от бя-

гащите турци. София била свободна.

Към Одрин. През Ихтиманския проход ген. Гурко се насочва към Пловдив. При невообразим студ войската му преминава река Марица и води тежки боеве с турците, които губят 20 х. души и 114 оръдия. След освобожданието на града Гурко се придвижва към Одрин, към който след ожесточени победни боеве с 23-хилядната войска на Вейсел паша при Шипка-Шейново, настъпва и ген. Радецки. На 20 януари 1878 г. Одрин е превзет. На войната практически е сложен край. Високата порта е принудена да подпише Одринското примирие.

Войските на ген. Гурко заемат близкото до Констан-

с още отличия, повишен е в най-висшето звание – генерал-фелдмаршал, след което се оттегля от военното дело. По предложение на царя става член на Държавния съвет.

Дружният семеен живот. На 33 г., през 1861 г., Йосиф Гурко се жени за графиня Мария Андреевна Салиас-де-Турнемир, дъщеря на писателката Евгения Тур. Според някои, Александър II дълго не можел да му прости тази женитба – заради неблагоприятния начин на живот на неговата тъща, привлякла вниманието на III отделение. В мемоарите си тя пише, че любимият ѝ зет цял живот останал чужд на висшето общество, изразявал се директно и не прощавал даже



тинопол градче Сан-Стефано, където на 3 март 1878 г. е подписан мирният договор. За лични бойни заслуги и редица блестящи подвизи на войските му Йосиф Гурко е награден с орден „Св. Георги“, 2-ра ст.

Пълководческите качества и несъкрушимостта му му донесли огромна военна слава и признание. Някои военни историци го наричат «победителят във войната от 1877-1878 г.». Военната енциклопедия на Ситин го характеризира така: «Строен, слаб, с големи посивели бакенбарди, той се държи така, че изглежда по-висок от всички, а със своята кипяща енергия и смелост върху коня – и по-млад от всички. Фигурата и острият му поглед излъчват вътрешна сила и непоклатима воля. Не всички го обичали, но всички го уважавали. При цялата си строгост той ценел и уважавал войниците си, а те му вярвали като на баща-командир“.

След войната. В Русия Гурко получава множество отличия и титлата граф. В периода 1879-1894 г. е назначен от царя за губернатор на Санкт Петербург, после на Одеса и на Варшава – за 11 години, със задача от Александър III да русифицира Полша. Гурко

проежда военни обучения, ръководи строителството на крепости и пътища. Русификацията се извършвала с всички средства, вкл. с жестокост и насилие, което превръща ген. Гурко за поляците в мрачна фигура.

След завръщането си е награден

за величествата и височествата, заради което в двора получил прозвището «бодил».

Семейният живот на съпрузите обаче се оказал изключително удачен. Те живели дружно, никога не се карали, дори не спорили. През 1884 г. М. Андреевна е награден с орден «Св. Екатерина».



Графиня Мария Андреевна

Имали 6-ма синове, трима от които починали рано. Останалите трима – Василий, Владимир и Дмитрий, земели ръководни постове в руското военно разузнаване.

На родна земя. Ген. Йосиф Гурко умира на 73 г. през 1901 г. в семейното си имение Сахарово, днес в гр. Твер, братиман на В. Търново. Положен е в семейната гробница в църквата „Св. Серафим Волоцкий“ в Твер. През 2011 г. е преположен в Сахарово заедно със съпругата си. В негова чест там са изградени паметник и музей.

Мария Рашкова

Източници: Освободителната война 1877-1878; Военная энциклопедия, 1994; Жизнеописание знаменитых военных деятелей XVIII - XX века, 1997.



Йосиф Владимирович Гурко (1828 - 1901) е руски офицер, генерал-фелдмаршал, граф, известен с огромната си роля в Руско-турската Освободителна война,

1877-1878, в която записва името си като освободител на редица български градове. След войната е генерал-губернатор на Санкт Петербург, Одеса и Варшава. Удостоен е с много награди: ордени „Св. Анна“, „Св. Станислав“, „Св. Андрей Първозвани“, „Св. Владимир“, „Св. Георги“, „Св. Александър Невски“, на Белия Орел, Кръст „За военни заслуги“, медал „За храброст“. България до днес пази памет за генерала: няколко селища и много улици в различни градове носят името му, в негова чест са издигнати паметници, последните от които – в София, 2013 г. и в Гурково, 2014 г.

Потомците на ген. Гурко посещават страната ни по повод различни чествания, свързани с Освободителната война.

През 2018 г. се навършват 190 г. от рождението му.

дворянин от беларуски произход, генерал, е участвал във войните в Кавказ. Радовал се, че синът му мечтае да стане военен. С жена си – Татяна Александровна, преди брака – баронеса Корф, освен Йосиф, роден на 16 юли 1828 г. в Новгород, имали и четири дъщери. На 18 г. Гурко завършва Императорския Пажески корпус и постъпва на служба в Гвардейския хусарски полк.

Живей с кавалерията, но умри с пехотата. С тези думи той се включил в Източната война. В Севастопол, в Образцовия пехотен полк, за да опознае пехотната служба, сменил пагоните си на ротмъстър на гвардия с паго̀ни на майор от армията. След войната бил командир на ескадрон, отличен кавалерийски офицер. От 1860 г. – личен адютант на император Александър II. През 1862 г., с чин полковник, бил отчислен и в продължение на 4 г. изпълнявал в различни губернии поръчения, свързани с реформите на Негово Величество. Действал директно и безпристрастно. Когато от III отделение – висш орган на имперската полиция, му предложили сътрудничество, незабавно поискал да излезе в оставка – повод А. Херцен да напише: «Флигел-адютант Гурко е символ на доблест и чест». Участвал в освобожданието на руските селища от крепостничеството – 1862 г., и в потушаването на Варшавското въстание – 1863 г., имащо за цел да освободи Полша от руско владичество. Вече генерал-майор, 6 години бил командир на Гренадирския полк, а от 1876 г. – на дивизия.

Руско-турската война, 1877-1878. В тази война ген. Гурко се отличава с изумителното си мъжество и таланта си на военачалник. След форсирането на Дунав на 27 юни 1877 г. в първия /„настъпателен“/ период руските войски са разделени на 3 отряда: Западен – с 35000 войници, Източен – с 80000 и Преден – с едва 12000 бойци с командир ген. Гурко, вкл. и съставът на Българ-

Казанлък. Стара Загора. Първото освобождение на Казанлък е през лятото на 1877 г., когато отрядът на ген. Гурко идва откъм Хаинбоаз. Казанлъчани помагат с хляб, жито, обувки, сено, започват и да се самовъоръжават. В Девицкия манастир е открита болница. Гурко е повишен в чин генерал-лейтенант и награден с орден „Св. Георги“, 3-та ст. – „В награду мужества, храбрости и распорядителности, оказанных при взятии Казанлыка и Шипки“.

Успехите му предизвикват паника в турското командване и в края на юли 1877 г. то стоварва в Южна България 40-хилядна армия – на Сюлейман паша, която трябва да премине Стара планина, да се съедини със силите на Осман паша в Плевен и да изтласка руските войски на север от Дунав. Предният отряд започва епични битки. Боевете при Нова Загора завършват с отстъпление. За Стара Загора ген. Гурко се сражава въпреки огромното превъзходство на противника. Най-голямото сражение – 3 500 души срещу 15-хилядна турска войска, е при Джурланлии, дн. Калитиново. Стара Загора е опожарена, населението е подложено на жестоки издевателства и убийства. Оживелите се спасяват с бягство към Северна България, за където се отправят и бежанци от Казанлък. Освободителните войски се оттеглят в проходите на Стара планина. Окончателното освобождение на Казанлък идва с второто, зимно, настъпление на руските войски и българското опълчение на 8 януари 1878 г. В Папазовата къща се разполага Главната квартира на руската армия и е настанен ген. Гурко. Водят се първите преговори за прекратяване на войната и за условията на бъдещия мирен договор, подписан впоследствие на 3 март 1878 г. в Сан Стефано.

Плевен. През втория период на войната, наречен „борба за надмощие“, август – декември 1877 г., руското командване си поставя две основни задачи: отбрана

За връзка с редакторите на „Трибуна Арсенал“:
Редакция: e-mail: tribuna.arsenal@gmail.com
Деляна Бобева: 0882 98 70 13, e-mail: didab@abv.bg
Диана Рамналиева: 0882 98 70 14, e-mail: diana_ramnalieva@abv.bg
Мария Рашкова: 0882 98 70 12; Първолета Петкова: 5 74 55